

Kommunrevisorerna informerar

Granskning av handläggning i ärenden rörande umgängesbegränsning för placerade barn

Granskningens inriktning

När det föreligger en påtaglig risk för att barnets hälsa eller utveckling skadas på grund av ett missförhållande med anknytning till barnets hemmiljö och/eller barnets eget beteende samtidigt som det kan antas att behövlig vård inte kan ges med samtycke kan LVU bli tillämpligt.

Vid vård enligt LVU bestämmer nämnden hur vården av den unge ska ordnas och var den unge ska vistas under vårdtiden. Nämnden har även ett ansvar för att den unges behov av umgänge med föräldrar och vårdnadshavare så långt möjligt tillgodoses. Nämnden kan dock om det bedöms nödvändigt besluta om den unges umgänge i form av så kallad umgängesbegränsning.

Resultat

Granskningen visar att det finns en tydlig organisering och ansvarsfördelning gällande handläggningsprocessen. Det finns också styrande dokument avseende handläggning av umgängesfrågor enligt LVU.

Det saknas dock dokumenterade och systematiska kontroller av arbetet med utredning om behov av umgängesbegränsning. Viss kontroll har skett i verksamheten under 2024 men det saknas en planering för hur kontroller ska ske systematiskt, dokumenteras och omsättas i konkreta förbättringsåtgärder. Vidare saknas det systematiska kontroller av arbetet med beslut om umgängesbegränsning.

Det saknas också systematiska kontroller av arbetet med överväganden. Viss kontroll sker av ansvarig chef vid varje tertiäl men det saknas dokumentation av dessa kontroller. Då överväganden sker med högre intensitet än per tertiäl behöver kontrollerna utökas. Systematiska kontroller ska vara inbyggda och en del av det dagliga arbetet.

I genomförd aktgranskning noteras ett flertal brister i handläggningen av umgängesbegränsning för placerade barn. Brister noteras avseende såväl utredning om behov, och beslut om,

umgängesbegränsning som gällande överväganden om umgängesbegränsning.

Nämnden har utformade arbetssätt för rekryteringsfasen, introduktion samt kompetensutveckling. Det saknas dock en tydlig planering för hur kompetensutveckling ska ske på specifikt området umgängesfrågor.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att individ- och familjenämnden inte har en tillfredsställande styrning och uppföljning av handläggning av umgängesfrågor enligt LVU.

Rekommendationer

Utifrån våra bedömningar rekommenderar vi individ- och familjenämnden att:

- Tillse att organiseringen av handläggningsprocessens olika delar är tydligt dokumenterad.
- Säkerställa att utredningar om behov av umgängesbegränsning genomförs enligt gällande lagstiftning.
- Säkerställa att beslut om umgängesbegränsningar fattas, utformas och kommuniceras i enlighet med gällande lagstiftning.
- Säkerställa att överväganden av umgängesbegränsning sker inom av lagen angivna tidsintervall.
- Tillse att det finns ett systematiskt arbete med egenkontroller av arbetet med umgängesfrågor som dokumenteras och vid behov omsätts till förbättringsåtgärder.
- Tillse att handläggning av umgängesfrågor enligt LVU, ingår som särskilt område i såväl introduktionsmaterial som i arbetet med den löpande kompetensutvecklingen.